

MINÄ, SKEPTIKKO:

Otto J. Mäkelä

Skepsiksen tuoreen puheenjohtajan mielestä tiedon korvaaminen uskolla on älyllisen vastuun välttelyä.

SYNNYIN HELSINGISSÄ vuonna 1965, mutta perheemme muutti Jyväskylään ollessani vielä pieni. Vanhempani antoivat elämäni alusta lähtien kaksi toisistaan poikkeavaa näkökulmaa äitini ollessa kulttuuritutkija ja isäni insinööri.

Aloitin koulunkäyntini 6-vuotiaana yhden lukukauden täydellisellä kielikylvyllä amerikkalaisessa peruskoulussa, kun äitini valmisteli väitöskirjaansa Amherstin yliopistossa Massachusettsissa. Jo nuorella iällä science fiction nousi suosikikseni. Yksi ensimmäisiä mediascifiin muistoistani on Gerry Andersonin ”Thunderbirds”, joka oli minulle kova hitti kummallakin puolella Atlanttia.

”EN EDES HARKINNUT RIPPIKOULUA”

PERHEEMME OLI VARSIN USKONNOTON, mutta Suomessa koulussa ala-asteella monta vuotta luokanvalvojana toiminut erittäin vanhakantainen opettajani ei varmasti olisi sulattanut muuta vaihtoehtoa kuin hyvin tiukka luterilaisuus. Näihin aikoihin ahmin sekä science fictionia että von Dänikenin kaltaista ”parakirjallisuutta”, mutta vähitellen käsitin kuinka heikolla pohjalla jälkimmäisissä esitetyt väitteet ovat. Samalla minulle alkoi aueta se, että kristinuskko on vain yksi monista uskontojen, mytologioiden ja folkloren laajassa kirjossa.

Siirtyessäni Jyväskylän normaalikoulun yläasteelle minulle olikin jo varsin selvää, että paras työkalumme todellisuuden ymmärtämiseksi on luonnontiede, enkä edes harkinnut rippikouluun menemistä. Norssissa tutustuin lähemmin juuri markkinoille tullessiin henkilökohtaisiin tietokoneisiin sekä sain mahdollisuuden käyttäjätunnukseen yliopiston suurtietokoneille, joiden avulla tuolloin Suomeenkin rantautuneiden kansainvälisten tietoverkkojen kautta koko maailma alkoi avautua.

Lukioaikana tapasin Paulan, rakkaani jonka kanssa edelleen jaan elämäni. Lukioni oli varsin luonnontiedepainotteinen, jatkoinkin Jyväskylän yliopistoon suuntautuen matematiikan ja tietojenkäsittelyn ohjelmiin. Olin tuolloin aktiivisesti mukana sekä Jyväskylän science fiction -seura 42:n toiminnassa että Kari Saaren aloittamassa Skepsiksen paikallisryhmässä, jossa vaikutti myös Matias Aunola, Skepsiksen tuleva puheenjohtaja 2004-2007.

Yksi toiminnan kohokohdista oli James Randin vierailu 1997, jonka jälkeen olenkin pitänyt häneen yhteyttä säännöllisen epäsäännöllisesti.

”HUOLESTUTTAVIN NYKYILMIÖ ON TIEDEVASTAISUUS”

TYÖELÄMÄ ATK-ALALLA vei mennessään kesken opiskelujen, enkä koskaan valmistunut. Olin aluksi yksityisessä yrityksessä ja sittemmin Jyväskylän yliopiston palveluksessa.

Työnkuvakseni ovat vähitellen muodostuneet internetin peruspalvelut kuten sähköposti sekä niihin liittyvät turvallisuuskysymykset. Siirryimme töiden perässä 1990-luvun lopulla Helsinkiin, aluksi TeliaSoneran ja sittemmin Tieteen tietotekniikan keskuksen (CSC) palvelukseen. Skepsis värväsi minut tuolloin seuran varapuheenjohtajaksi, jolloin pystyin kehittämään seuran internet-pohjaisia palveluita.

Minuun vaikuttaneista kirjoista voisin mainita kolme: Alfred Besterin ”Määränpäänä tähdet” (”The Stars My Destination”), J.R.R. Tolkienin ”Taru sormusten herrasta” (”The Lord of the Rings”) ja Martin Gardnerin ”Fads & Fallacies in the name of science”.

Minulla on (kuten monella nykyihmisellä) ollut hyvin vähän edes heikosti paranormaaleiksi luettavia kokemuksia, kenties johtuen tulkintakehyksestäni. Koen, että tiedon korvaaminen uskolla on älyllisen vastuun välttelyä ja että paranormalismin kaupustelu on joko tiedotonta tai jopa tietoista ihmisten huijausta.

Huolestuttavimpana nykyilmiönä koen Yhdysvalloissa (sillä sieltähän monet muoti-ilmiöt tulevat) viime vuosina nousseen tiedevastaisuuden, etenkin ympäristönsuojelun halveksunnan, kun ihmiskunta on selkeästi tullut planeettamme kestävyyn rajoille.

On oikeastaan hieman surullista, että nykyisessä ”post-modernissa” yhteiskunnassa on vanhahtavan oloista sanoa, että kannatan tieteseen ja järkeen perustuvaa käsitystä maailmasta. Toivon voivani kehittää Skepsiksen näkyvyyttä kuten edeltäjäniikin ovat tehneet siten, että voimme jatkossakin toimia kriittisen ajattelun edistäjinä.

Seura kaipaa lisää eloa etenkin paikallistoimintaan: ole yhteyksissä meihin, mikäli olet kiinnostunut aloittamaan seuran tukemaa toimintaa omalla paikkakunnallasi.

Ja elämän tarkoituksen etsiminen itse elämän ulkopuolelta on turhaa; elämän tarkoitus on tietenkin elämä itse.